


Beantwoording motie: Minder afval, meer grondstoffen: op weg naar een circulair Groningen

Onderwerp Ter informatie

Steller Oelviya Visscher-Ibragim-Zade

De leden van de raad van de gemeente Groningen  
te  
GRONINGEN

Telefoon	8248	Bijlage(n)	3	Ons kenmerk	181320-2023
Datum	21-06-2023	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Met deze brief willen we u informeren over de wijze waarop we invulling geven aan de motie ‘Maak de weg naar volledig circulair afvalbeleid concreet’ die u in uw raadsvergadering van 9 november hebt aangenomen.

Met deze motie verzocht u ons:

- om aan te geven welke tussentijdse doelen ingesteld worden zodat het einddoel van 2030 afvalvrij gehaald gaat worden;
- om voor 1 juli 2023 u te informeren welke concrete activiteiten uitgevoerd gaan worden om deze tussentijdse doelen te behalen;
- en concrete indicatoren, gekoppeld aan de doelen en de voortgang op te nemen in de begroting 2024 zodat hier op gestuurd en gecontroleerd kan worden.

In deze brief geven we antwoord op uw verzoek. Daarnaast hebben we een routekaart in tekst en beeld bijgevoegd, waarin we uitgebreider ingaan op onze koers richting Groningen afvalvrij 2030.

### **Onze doelen**

In september 2020 heeft u de nota ‘Minder afval, meer grondstoffen: op weg naar een circulair Groningen’ vastgesteld. Daarin staan de volgende doelen geformuleerd:

- 67% scheiding van huishoudelijk afval en 118 kg nog te verbranden restafval per inwoner in 2026;
- 100% afvalscheiding in 2030.

Ondertussen zijn we overgestapt naar een nieuwe afvalverwerker voor de verwerking van onze grootste afvalstromen. Na de overgang naar Omrin is het mogelijk om luiers, papier en cellulose uit het afval te halen. Deze gaan vervolgens naar de vergister waar ze worden vergist tot groengas in plaats van verbrand in de

Volgvel 1

afvalverbrandingsinstallatie. Dit is beter, voor de productie van groen gas en omdat bij verbranden eerst het vocht moet worden verdampt, wat veel energie kost. Daarnaast kent Omrin nog een extra verwerkingsstap waarbij het organisch gedeelte van ons restafval van de vergisting wordt omgezet in bio-granulaat en vervolgens toegepast als brandstof in bio-energiecentrales. Op deze manier wordt minder restafval verbrand. In tegenstelling tot het hergebruik waarbij een grondstof meerdere keren kan worden hergebruikt, wordt bij nuttige toepassing de grondstof eenmalig hergebruikt. Door de overstap is het scheidingspercentage in 2022 gestegen van 62% naar 67% en is het volume te verbranden restafval gedaald van 146kg naar 111kg per inwoner per jaar.

In de ontwerpbegroting 2024 gaan we volgende concrete doelen opnemen:

- 72% totale scheiding van huishoudelijk afval;
- 11% scheiding van huishoudelijk afval ten behoeve van nuttige toepassingen;
- 61% scheiding van afval ten behoeve van hergebruik;
- 97 kg te verbranden restafval per inwoner;
- 5 communicatiecampagnes;
- 26 nieuwe containers voor papier, glas en textiel;
- 28.000 deelnemers actief in het kader van Groningen Schoon Dankzij Mij.

Als gevolg van positieve resultaten stellen we nu voor om de doelen voor 2026 aan te scherpen tot:

- 74% scheiding van huishoudelijk afval
- 94 kg te verbranden restafval per inwoner.

### **Europese en landelijke regelgeving**

Hieronder vindt u een aantal relevante Europese en landelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op onze doelstellingen:

- *Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV)*. Hiermee worden producenten financieel en organisatorisch verantwoordelijk voor een efficiënt gebruik van grondstoffen gedurende de hele levenscyclus van hun producten. Ze betalen mee met de kosten van afvalverwerking. In Nederland gelden UPV-en voor verpakkingen, batterijen, afgedankte elektronica en apparaten (EAAE) en sinds kort ook voor matrassen en textiel.
- *Recht op repareren*. Hiermee hebben consumenten meer recht op reparatie voor producten die zowel binnen als buiten de garantieperiode vallen. Indien de wetgeving door het Europees Parlement wordt aangenomen zal het aantal reparatiebedrijven toenemen.
- *Statiegeldregeling*. Sinds 1 april 2023 is er statiegeld op blikjes ingevoerd. Omdat het om een relatief kleine grondstroom met een licht gewicht gaat, verwachten we dat het effect op de hoeveelheid restafval en scheidingspercentage minimaal zal zijn.
- *Single-use plastics (SUP)*. De wetgeving inzake beperking van plastic producten en verpakkingen wordt dit jaar en volgend jaar verder uitgebreid.
- *Gerecyclede grondstoffen*. De producenten worden verplicht om steeds meer gerecyclede grondstoffen in verpakkingen en textiel te gebruiken. Zo verwachten we door deze regelgeving in 2026 2% minder restafval te hebben.
- *Recycling huishoudelijk afval*. De EU heeft doelen geformuleerd over de daadwerkelijke recycling van huishoudelijk afval. In 2025 moet minimaal 55% van het huishoudelijk afval daadwerkelijk gerecycled worden en in 2035 65%.

### **Structurele aanpak**

In de routekaart in beeld zijn per jaar de projecten afgebeeld die in het desbetreffend jaar het meest effect zullen hebben op onze doelen. Naast deze projecten kiezen we voor de inzet van een aantal beproefde instrumenten die hieronder worden beschreven. Deze instrumenten zijn in meer detail beschreven in de routekaart die u in de bijlage vindt.

#### *Communicatie/preventie*

Nog steeds zitten in ons restafval veel grondstoffen die her te gebruiken zijn. Dat willen we zo veel mogelijk verminderen. Om afvalscheiding en preventie te bevorderen is het belangrijk dat inwoners begrijpen waarom, hoe en waar afval gescheiden kan worden en welke alternatieven er zijn. Daar informeren we inwoners over met positieve campagnematige communicatie. We maken gebruik van verschillende kanalen om onze boodschap over te brengen, denk aan sociale media, de website [www.haalallesuitjeafval.nl](http://www.haalallesuitjeafval.nl), de afvalapp en gebiedsnieuwsbrieven. Daarnaast zetten we ook informatie op de ondergrondse containers en de afvalwagens. Sinds 2021 organiseren we in het najaar de Week van het Afval. Een week lang worden onze inwoners op een laagdrempelige manier betrokken bij verschillende onderwerpen gericht op afvalpreventie en scheiding.

We vinden het belangrijk kinderen van jongs af aan te betrekken bij afvalpreventie. Op deze manier wordt afvalpreventie en scheiden voor de jonge generatie vanzelfsprekend. Zo geven milieustewards zowel op basisscholen als middelbare scholen educatielessen over afval en grondstoffenschaarste. Met Groningen Schoon Dankzij Mij organiseren en faciliteren we het hele jaar door acties voor inwoners gericht op een schone leefomgeving en bewustwording rondom afval en grondstoffenschaarste. Het aantal mensen dat meedoet aan Groningen Schoon Dankzij Mij acties is ieder jaar aan het stijgen.

#### *Facilitering scheiding*

We maken het voor onze inwoners makkelijk om zo veel mogelijk afval te scheiden. Ieder jaar breiden we ons aantal glas-, papier- en textielcontainers uit. Bij hoogbouwlocaties maken we het voor onze inwoners mogelijk om het Gft te scheiden als ze daar animo voor hebben. We bieden mobiele milieustraten aan en bakfietsen voor inwoners die hun grofvuil anders niet weg kunnen brengen.

#### *Nascheiding en circulaire aanbestedingen*

Vanaf 2022 wordt het restafval en Gft van onze gemeente verwerkt bij Omrin. Door de toenemende grondstoffenschaarste staan de ontwikkelingen bij afvalverwerkers om meer grondstoffen uit het restafval te halen niet stil. We verwachten dat komende jaren ook nieuwe toepassingen komen die ervoor zorgen dat er meer grondstoffen uit het restafval kunnen worden gehaald.

We maken gebruik van circulaire aanbestedingen die resulteren in hoogwaardig hergebruik van onze grondstoffen.

#### *Bevorderen innovatie*

We werken samen met kennisinstellingen aan de mogelijkheden om afval en circulariteit onderdeel te laten zijn van hun onderwijsprogramma's. Daarnaast stimuleren we innovaties om nieuwe producten op circulaire wijze te produceren, onder andere uit de door ons ingezamelde grondstoffen zoals textiel. Hiervoor gebruiken we onze inkoopkracht om, als eerste afnemer, producten die uit onze

Volgvel 3

grondstoffen zijn gemaakt, in te kopen om een business case perspectief te bieden. In 2025 gaan we een circulariteitshub realiseren, de plek waar niet alleen inwoners hun grofvuil weg kunnen brengen, maar waar onder andere ook een kringloopwinkel zit. Dit jaar is de Vereniging Circulair Groningen tot stand gekomen. Door totstandkoming van Circulair Groningen kunnen we het netwerk verder uitbreiden en de kansen eromheen verder benutten.

### **Jaren 2027 t/m 2030**

Een nieuw uitvoeringsprogramma Groningen Afvalvrij 2027 t/m 2030 zal ons verder op weg brengen naar een afvalvrije gemeente. Innovaties en ideeën die goed werken nemen we daarin mee. In de periode na 2026 blijven we de bovengenoemde instrumenten inzetten. We zullen de nadruk leggen op maatregelen hoog op de R-ladder met intensief contact met onze inwoners. Daarnaast houden we potentiële innovaties scherp in de gaten en blijven we inzetten op circulaire innovaties met eigen grondstoffen. We verwachten dat er komende tijd meer ontwikkelingen op Europees en landelijk niveau zullen zijn om hoogwaardig hergebruik te bevorderen. Deze toekomstige ontwikkelingen zullen zorgen voor minder kilogram te verbranden restafval.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,  
Koen Schuiling

secretaris,  
Christien Bronda

*Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.*